

Column: Datenschutz

De Duitse omgang met privacybescherming

Columns - 2 januari 2012 - Auteur: Wiebke Pittlik

Duitsers maken serieus werk van... tsja, van de meeste dingen. Ze bewaken regels en principes veel voortvarender dan Nederlanders. Dat kan irritant zijn, maar een functie heeft het ook. In kwesties waarin Nederlanders onverschillig blijven, kun je van de Duitsers op aan. Zo verzet de Duitse minister van Justitie zich tegen de EU-bepaling dat telecomgegevens minstens zes maanden moeten worden bewaard.

Nederland bepaalde direct maar dat de gegevens ook wel langer dan zes maanden bewaard konden blijven. In Duitsland bepaalde het Constitutioneel Hof in 2010 dat de wet zoals die in Duitsland zou worden doorgevoerd, ongrondwettig was. Er moest een hele nieuwe wet worden ontworpen en de liberale minister van Justitie Sabine Leutheusser-Schnarrenberger maakte daarmee geen haast. Geen wonder: ze was zelf een van de mensen die de zaak aanhangig hadden gemaakt bij het grondwettelijk hof voordat ze minister werd. Ze rekent erop dat de Europese richtlijn wordt aangepast omdat hij ook in enkele andere landen nog niet is ingevoerd. De dag na kerst verliep de deadline die de Europese Commissie had gesteld en nu hangt Duitsland een proces boven het hoofd wegens het schenden van een EU-verdrag, een *Vertragsverletzungsverfahren* (oh, die mooie Duitse samenstellingen)

Dat de minister zich niet zo maar gewonnen geeft, is exemplarisch voor de Duitse omgang met privacybescherming. Waar in Nederland zelfs door websitebouwers meewarig wordt gereageerd als je niet zomaar een facebook-button op je site wilt plaatsen, heeft de Duitse minister van Consumentenzaken Ilse Aigner (CSU) dit najaar alle ministeries opgeroepen Facebook in de ban te doen, de buttons te verwijderen en de Facebook-pagina's op te heffen. Ook werden medewerkers van Google en Facebook in de Bondsdag ontboden om uit te leggen welke gegevens ze precies verzamelen. Nergens anders ter wereld moest Google zo zijn best doen op beeldopnamen te mogen maken voor Google Street View. Wie niet wil dat zijn huis online te zien is, kon dat al voor de lancering van de dienst laten weten via een website.

Wiebke Pittlik is hoofdredacteur van Duitslandweb en houdt zich al ruim 10 jaar bezig met ontwikkelingen in de nieuwe media.

Op internet wemelt het van de Duitse acties tegen inbreuken op de privacy. Er zijn acties tegen een te nieuwsgierige overheid, zoals die van de Chaos Computer Club tegen de *Staatstrojaner*, de software waarmee de politie kan meekijken op computers, en in november nog tegen de *Schultrojaner*; software waarmee uitgevers van schoolboeken willen controleren of er op schoolcomputers materiaal staat waar auteursrecht op zit.

Iedere deelstaat heeft zijn eigen *Datenschutzbeauftragte*, een privacybeschermer, en daarboven staat een landelijke *Oberster Datenschutzer*. Ze laten regelmatig van zich horen en opereren als bewakers van het burgerrecht op privacy. En dan zijn er sinds kort ook nog de Piraten; de politieke partij die de strijd tegen de *Überwachungsstaat* als een van de belangrijkste thema's heeft.

Als je al dat Duitse nieuws volgt, valt op hoe oorverdovend stil het in Nederland is als het op privacybescherming aankomt. Dat Facebook volgt welke sites we bezoeken en dat koppelt aan onze persoonsgegevens. Dat de overheid een jaar lang toegang houdt tot onze telefoongegevens - met wie belden we wanneer en waar waren we toen. Dat Google ons hele online-leven volgt. En dat opsporingsdiensten mogelijk software hebben waarmee ze zonder dat je het merkt kunnen meekijken op je beeldscherm en je hele computer kunnen doorzoeken. Moeten we ons niet wat vaker afvragen of dat geen problemen gaat geven? Kunnen we daar niet wat Duitser in worden?

Dit is deel 6 en het slot van de columnserie waarin de redacteurs van Duitslandweb rond Kerst en Oud en Nieuw hun persoonlijke commentaar geven op een opvallende gebeurtenis in 2011.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2635/column-datenschutz>